

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 25 kwietnia 2025 r.
znak sprawy: DŻW.orz.872.21.2025

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: paszportów bydła

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo znak: KRIR/JM/337/2025 z 31 marca 2025 r. w sprawie przywrócenia paszportów bydła z uwagi na zapewnienie organom Inspekcji Weterynaryjnej pełnej kontroli nad monitorowaniem pochodzenia oraz tras przemieszczania zwierząt pochodzących z innych państw członkowskich uprzejmie informuję, co następuje.

Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (zwana dalej: ustawą) (1) wraz z wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi, wykonuje rozporządzenie 2016/429 (2). Celem tego rozporządzenia jest realizacja zobowiązań i koncepcji w zakresie zdrowia zwierząt, w tym zasady „Jedno zdrowie”, oraz konsolidacja ram prawnych Unii Europejskiej w zakresie zdrowia zwierząt, w tym zapewnienie jednolitego funkcjonowania systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt na terenie Unii Europejskiej jako istotnego ogniwa zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Paszporty bydła są wydawane bezpłatnie posiadaczom jedynie dla zwierząt przemieszczanych do innych państw członkowskich, natomiast w obrocie krajowym dokumenty te nie są wymagane, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem 2019/2035 (3) dokument identyfikacyjny bydła (paszport bydła) wymagany jest wyłącznie dla

zwierząt przemieszczanych do innych państw członkowskich, a zakres jego danych musi być zgodny z art. 44 rozporządzenia 2019/2035 (3).

Bez względu na powyższe, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) udostępniła w aplikacji IRZplus **funkcjonalność samodzielnego generowania wydruku *Informacji o zwierzęciu przez posiadacza zwierząt*** oraz możliwość otrzymania go na miejscu w biurze powiatowym ARiMR. *Informacja o zwierzęciu* zawiera niezbędne dane pozwalające na identyfikowalność zwierzęcia wraz z kodami kreskowymi numeru identyfikacyjnego zwierzęcia oraz numeru siedziby stada, w której przebywa zwierzę. Szczegóły zostały opisane w instrukcji zamieszczonej na stronie internetowej ARiMR pod adresem: <https://www.gov.pl/web/arimr/portal-irzplus>.

Jednolicie funkcjonujący system identyfikacji i rejestracji zwierząt na terytorium Unii Europejskiej ułatwia identyfikowalność utrzymywanych zwierząt i ich przemieszczeń w obrębie terytorium państw członkowskich i pomiędzy nimi oraz identyfikowalność wprowadzania utrzymywanych zwierząt do Unii Europejskiej. W świetle prawa podmiot zapewnia, aby w przypadku przemieszczania bydła między państwami członkowskimi towarzyszył zwierzętom dokument identyfikacyjny (paszport bydła), a zwierzęta te były odpowiednio oznakowane.

System identyfikacji i rejestracji zwierząt jest jednym z narzędzi zapobiegania chorobom zwierząt i ich zwalczania, a ARiMR zapewnia organom Inspekcji Weterynaryjnej dostęp do komputerowej bazy danych oraz umożliwia edycję w komputerowej bazie informacji o statusie epizootycznym.

Kolejnym narzędziem wspomagającym organy Inspekcji Weterynaryjnej w zapobieganiu i zwalczaniu chorób zwierząt jest system TRACES, który jest integralną częścią systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych – IMSOC i podlega zasadom i wymogom określonym w rozporządzeniu (UE) 2017/625(4) oraz rozporządzeniu (UE) 2019/1715(5).

TRACES to platforma internetowa Komisji Europejskiej służąca do certyfikacji zdrowia zwierząt i roślin wymaganej przy przywozie zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, materiału biologicznego, żywności i pasz niepochodzących

od zwierząt oraz roślin do Unii Europejskiej, a także w handlu wewnątrzunijnym i eksporcie zwierząt, niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego i materiału biologicznego z UE.

Z informatycznego systemu monitorowania, kontroli i powiadamiania m.in. o przemieszczeniach żywych zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego korzystają organy urzędowej kontroli we wszystkich państwach członkowskich UE w celu zapewnienia, że handel żywymi zwierzętami i towarami jest zgodny z wymogami i warunkami określonymi w prawodawstwie unijnym.

System TRACES to skuteczne narzędzie zapewniające wymianę danych, informacji i dokumentów między wszystkimi zaangażowanymi stronami handlowymi i organami kontrolnymi, co umożliwia śledzenie wszystkich przemieszczeń zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego przyczyniające się do zmniejszenia wpływu ognisk chorób oraz pozwalające organom urzędowej kontroli na szybkie podjęcie kroków mających na celu przeciwdziałanie niektórym poważnym zagrożeniom w łańcuchu rolno-spożywczym. Ponadto system pozwala na szybkie wykrywanie fałszywych certyfikatów, a tym samym przyczynia się do walki z oszustwami i wzmacnia współpracę między organami.

Terenowe organy Inspekcji Weterynaryjnej mają dostęp do informacji i dokumentów wprowadzanych przez inne państwa członkowskie do ww. systemu dotyczących przemieszczeń przez terytorium Polski i wysyłek, których miejscem docelowym jest teren nadzorowany przez te organy. Powiadomienia systemowe, o przesyłkach skierowanych do podmiotów na nadzorowanym obszarze, wysyłane są również za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Reasumując, Inspekcja Weterynaryjna ma dostęp do wszystkich dokumentów krajowych i wystawianych przez władze weterynaryjne pozostałych państw członkowskich UE dotyczących przesyłek kierowanych do Polski lub przez terytorium Polski.

W świetle powyższego, w opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, organy Inspekcji Weterynaryjnej dysponują narzędziami, które pozwalają na efektywne zapobieganie i zwalczanie chorób zwierząt.

Mając na uwadze powyższe Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie planuje podjęcia interwencji legislacyjnej w zakresie przywrócenia paszportów bydła w obrocie krajowym.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1815);
- (2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniającego i uchylającego niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.);
- (3) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.);
- (4) rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych (rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC) (Dz. Urz. UE L 261 z 14.10.2019, str. 37, z późn. zm.);
- (5) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L Nr 95, str. 1).